

РЕШЕНИЕ

№ 11775

гр. София, 05.07.2023 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

СОФИЙСКИ РАЙОНЕН СЪД, 28 СЪСТАВ, в публично заседание на шестнадесети май през две хиляди двадесет и втора година в следния състав:

Председател: Борис К. Динев

при участието на секретаря Диана Г. Димитрова
като разгледа докладваното от Борис К. Динев Гражданско дело № 20211110138695 по описа за 2021 година

за да се произнесе, взе предвид следното:

Съдът е сезиран с иск с правно основание чл.2, ал.1, т.3 от ЗОДОВ, вр. чл. 7 от Конституцията на Република България и чл. 13 от ЕКПЧОС, от ищеца О. П. У. от гр. София, с ЕГН ***** и адрес гр. София, ул. Д. М. № ***, вх. *, ет. *, срещу Прокуратурата на Република България със законен представител главния прокурор, с адрес бул. "Витоша" № 2, за осъждане на ответника да заплати сумата от 15 000 лв., представляваща обезщетение за претърпени неимуществени вреди, свързани с привличане като обвиняем през мес. април 2016 г. по досъдебно производство №3268 ЗМ-62/2016 по описа на ГД „Национална полиция“, пр. пр. 12612/2016 по описа на СРП, по което било образувано НОХД 3237/2018 по описа на СРС, НК, по което обвинителният акт бил върнат за отстраняване на процесуални нарушения, а в следствие с постановление от 05.07.208 г по пр. пр. НСН 5/2018 по описа на СРП било частично прекратено по отношение на ищеца.

Прокуратурата поддържала обвинение спрямо ищеца в продължение на две години, протестирала прекратяването на съдебното производство пред съда в ход на производство спрямо ищеца била взета мярка за неотклонение, а цялото наказателно производство се отразило зле на ищцата – изпитвал срам пред майка си и съпругата си, както и пред двете си деца, не искал да се среща приятелите си, здравословното му състояние се влошило като заболяванията му се обострили, преживял стрес, напрежение, тревожност, безсъние и унижение, бил накърнен обществения му престиж и достойнство.

Неимуществените вреди били от привличането му като обвиняем, вземането на мярка за неотклонение „подписка“, което била продължила извън всички разумни срокове.

Претърпял освен неимуществените вреди и имуществени изразяващи се в заплащане на разноски за адвокат.

Претендира 15000 лв. обезщетение за неимуществени вреди в петитума, но 30000 лв. в обстоятелствената част на исковата молба.

Претендира и разноски по делото, в това число и адвокатски хонорар.

Първоначално е образувано гр.д. № 20211100106551 по описа на СГС, но производството по него е прекратено и делото е изпратено по подсъдност на СРС, Където е

образувано настоящето дело.

Ответникът оспорва изцяло предявения иск – и по основаниято, и по размер. Твърди, че искът е нередовен доколкото не е посочено каква сума се претендира. Не били представени доказателства за претърпени имуществени и неимуществени вреди. Счита, че действията на прокуратурата са съобразени с процесуалните закони, взета е най-леката МНО – Подписка, наказателното производство е разгледано за по-малко от година в досъдебна фаза, въпреки че по него имай други обвиняеми лица, което сочи на фактическа и правна сложност. Излага, че ищецът бил осъждан преди наказателното производство, твърди че имал продължителна криминална дейност до 2021 г. Счита претенция за имуществени вреди за неоснователен.

В съдебно заседание ищецът чрез процесуалния си представител поддържа иска.

В съдебно заседание ответникът чрез процесуалния си представител оспорва иска.

Съдът като обсъди събраните по делото доказателства поотделно и в тяхната съвкупност и доводите на страните съобразно изискванията на чл. 235 от ГПК, намира за установено от фактическа страна следното:

От приетото като доказателство по делото НОХД № 12217/2018 г., по описа на СРС, НО, 116 състав и приложеното към него досъдебно производство № 3286 ЗМ 62/2016 по описа на ГДНП-МВР, пр. пр. 12612/2016 г. по описа на СРП се установява, че на 11.04.2016 г. на ищеца е било повдигнато обвинение за престъпление по чл. 308, ал.3, т. 2, вр. ал. 2, , вр. чл. 20, ал. 3, вр. ал.1, вр. чл.26, ал. 1 и му е взета мярка за неотклонение „задържане под стража за 72 часа“. Относно лицето за което в първоначалното обвинение се твърди, че ищецът го е подбуждал към извършване на престъпление наказателното производство е приключило с одобрено от съда споразумение по делото.

С определение от 13.04.2016 г. по НЧД № 6568/2016 по описа на СРС, НО, 14 с-в по отношение на ищеца е взета мярка за неотклонение „подписка“.

С определение от 21.04.2026 г. по ВНЧД 1907/2016 по описа на СГС , НО, X с-в е оставен без разглеждане частния протест на СРП срещу определение от 13.04.2016 г. по НЧД № 6568/2016 по описа на СРС, НО, 14 с-в.

За същото деяние срещу ищеца е внесен обвинителен акт и е образувано НОХД 8317/2017 по описа на СРС, НО, 116 с-в, който обвинителен акт е върнат на СРП за отстраняване на процесуални нарушения по отношение на ищеца. Протестът на СРП срещу връщането е оставен без разглеждане като недопустим с Определение №5698/21.12.2017 по ВНЧД № 5968/2017 по описа на СГС

За същото деяние срещу ищеца е внесен същия обвинителен акт и е образувано НОХД 3732/2018 по описа на СРС, НО, 116 с-в, който обвинителен акт е върнат на СРП за отстраняване на процесуални нарушения по отношение на ищеца.

Връщането е протестирано от СРП и протестът е оставен без уважение с Определение № 2696/14.06.2018 г. по НД 2677/2018 по описа на СГС.

След второто връщане на обвинителния акт с частта срещу ищеца с постановление от 05.07.2018 г. по ДП62/2016 по описа на ГДНП-МВР, пр.пр. № НСН 5/2018 по описа на СРП наказателното производство е частично прекратено по отношение на ищеца за повдигнатото обвинение за извършено престъпление по чл. 308, ал. 2, вр. ал.1, вр. чл. 20, ал. 3 от НК.

Във връзка с оспорването на ищеца, че не е бил осъждан по делото са поискани от СРС, НО копие от присъда от 21.12.1979 г. по НОХД № 7691/1979 г. и копие от присъда от 09.02.1994 г. на СРС, НОХД №10418/1983 г., но от приетото като доказателство по делото писмо изх. № 100364 от 31.12.2021 г., на СРС от служба „Архив“ се установява, че същите не са запазени. По делото са периоди като доказателство както справка за съдимост включваща осъжданията за които е реабилитиран, така и свидетелството за съдимост на ищеца в което няма осъждания, като и двата документа са редовно оформени а разликата в съдържанието им е с оглед изпълнението на разпоредбата на чл. 36, ал. 2 от Наредба № 8 от 26.02.2008 г. за функциите и организацията на дейността на бюрата за съдимост според

който в справката за съдимост се посочват всички осъждания, независимо от последвалата амнистия или реабилитация.

От показанията на свидетеля Б. С. Д.в, които настоящият съдебен състав кредитора като обективни, безпротиворечиви и добросъвестно дадени се установява, че свидетелят познава ищеца от 35-40 години, разбрал за повдигнатото обвинение на ищеца от разговор със съпругата на ищеца, която го уведомила за случая. Свидателят се изненадал и не повярвал. Ищецът бил притеснен, има проблеми да контролира частния си бизнес за времето за което бил задържан. Свидателят не знае за колко време ищецът е бил задържан. Изпитал неудобство и от изземването на компютър и телефон за изследване за нуждите на досъдебното производство, които свидетелят бил подарил на децата на ищеца. Свидателят разказва за здравословни проблеми на ищеца, които обаче бил свързания с възрастови промени или за период преди досъдебното производство.

От показанията на свидетеля Д. И. Д., които настоящият съдебен състав кредитора като обективни, безпротиворечиви и добросъвестно дадени се установява, че свидетелят познава ищеца от 20 години. Свидателят разбрал за задържането на ищеца от съпругата на ищеца, която се обадила на свидетеля и поискала финансова помощ. Свидателят не знае подробности за задържането. След случая ищецът се променил. Започнал да избягва общите срещи с приятели, прекъснал контактите си, не искал да се вижда с никого, изпитвал срам, тъй като имало коментари в компаниите му за случая.

Всички в дома на ищеца били съсипани и стресирани, защото имало обиск по време на ареста, били са взети телефоните на децата му. Ищецът станал много затворен. След случката заведенията му спрели да работят и по-късно спрял да се занимава с тях и ги отдаде под наем. И преди и след случая ищецът се ползва с авторитет в обществото, тъй като е доста колоритна личност. Голяма част от компанията се отдръпнала от него след случая и променила отношението си, което било необяснимо на свидетеля.

Ищецът споделял много пъти за промени ежедневието и бита, че това го е наскърбило и обидило. Бил притеснен и засрамен пред семейството си от цялата случката.

Ищецът имал някакви заболявания, и бяха се влошили, тъй като съпругата на свидетеля му съдействала за някакви лекарства за нерви, за депресии. Доколкото знае ищецът е пенсионер по болест, но не уточнява от кога.

От заключението на вещото лице д-р В. Б. С. по допуснатата СПЕ, изслушано по делото, което настоящият съдебен състав кредитира като обективно, безпротиворечиво и добросъвестно дадено се установява, че заключението е изградено на база на анамнезистичните данни от ищеца при извършения прегледа и на базата на гласните доказателства приети по делото. На вещото лице е представена никаква медицинска документация, касаеща психичното разстройство, има само едно решение на ТЕЛК от 2016 г., което касае телесни соматични заболявания. Поред вещото лице в случая на ищеца, не се касае за влошаване на тези психосоматични заболявания. Вещото лице възприема разказаното от ищеца като правдоподобно, отговарящо на медицинската логика и потвърденото от разпитаните свидетелите. Смята, че с голяма вероятност, би трябвало да се приеме заключението за претърпяна остра-стресова реакция, последвана от адаптационна реакция. За втората има твърде убедителни свидетелски показания, представящи дори една по-тежка клинична картина на тревожно депресивно състояние

При така установената фактическа обстановка съдът прави следните правни изводи:

Отговорността на Прокуратурата на Република България се претендира на основата на разпоредбите на чл. 46, ал. 1 от НПК и чл. 52, ал. 3 от НПК, съгласно които прокурорът повдига и поддържа обвинението за престъпление от общ характер и осъществяващо ръководство и надзор върху разследващите органи в рамките на досъдебното производство. Следователно Прокуратурата на Република България (като централизирана и единна система) е пасивно материално легитимирана да отговаря по предявените иски, тъй като действията по повдигане на обвинение и по разследване на същото са извършени от лица, числящи се към структурата на държавното учреждение, в чийто персонален състав е било

включено лицето, повдигнало незаконосъобразното обвинение и ръководило разследването срещу ищеца и същевременно осъществяващо ръководство и надзор върху разследващите органи в рамките на досъдебното производство.

Съгласно чл. 2, ал. 1, т. 3 ЗОДОВ държавата отговаря за вредите, причинени на граждани от разследващите органи, прокуратурата и съда от незаконно обвинение в извършване на престъпление, ако лицето бъде оправдано. Следователно, основателността на иска с правно основание чл. 2, ал. 1, т. 3, предполага кумулативната наличност на следните предпоставки: спрямо ищеца да е било повдигнато обвинение в извършване на престъпление от общ характер; ищецът да е бил оправдан с влязла в сила присъда по повдигнатото му обвинение; да е претърпял посочените в исковата молба имуществени и неимуществени вреди и между незаконното действие на правозащитните органи и неблагоприятните последици /вредите/ да е налице причинно следствена връзка. Посочените елементи от фактическият състав трябва да се докажат от ищеца, съобразно правилата за разпределение на доказателствената тежест - чл. 154, ал. 1, изр.1-во от ГПК. Отговорността по ЗОДОВ е обективна и не е необходимо вредите да са причинени виновно от длъжностните лица. Съгласно чл. 4 от ЗОДОВ държавата отговаря за всички имуществени и неимуществени вреди, които са пряка и непосредствена последица от увреждането, независимо от това дали са причинени от виновно длъжностно лице.

По делото се доказва, че на 11.04.2016 г. на ищеца е било повдигнато обвинение за престъпление по чл. 308, ал.3, т. 2, вр. ал. 2, , вр. чл. 20, ал. 3, вр. ал.1, вр. чл.26, ал. 1 и му е взета мярка за неотклонение „задържане под стража за 72 часа“ и едва с постановление от 05.07.2018 г. по ДП62/2016 по описа на ГДНП-МВР, пр.пр. № НСН 5/2018 по описа на СРП наказателното производство е частично прекратено по отношение на ищеца за повдигнатото обвинение за извършено престъпление по чл. 308, ал. 2, вр. ал.1, вр. чл. 20, ал. 3 от НК.

При това положение съдът приема, че са налице първите две от посочените по-горе предпоставки за уважаване на исковите чл. 2, ал. 1, т. 3 ЗОДОВ. За да бъде ангажирана отговорността на ответника, остава да бъде установено наличието на вреди и причинна връзка между вредите и повдигнатото обвинение.

За установяването на твърдените неимуществени вреди по делото са събрани гласни доказателства - показанията на разпитаните свидетели. Съдът приема, че от същите се установява, че провежданото наказателно производство се е отразило неблагоприятно на ищеца – той изпитал стрес от осъществената срещу него наказателна репресия.

В практиката си ВКС приема, че обезщетение за неимуществени вреди по чл. 2, ал. 1, т. 3 ЗОДОВ се дължи и когато не са ангажирани доказателства за тях, тъй като е нормално такива вреди да са търпени. С Решение № 457 от 25.06.2010 г. на ВКС по гр. д. № 1506/2009 г., IV ГО, постановено по реда на чл. 290 ГПК и т. 1, ТР № 1/2009 г., е прието, че доказването на релевантните за спора факти е съвкупността от процесуални действия на съда и страните, насочени към разкриване на обективната истина. Предмет на доказване са фактите от обективната действителност и връзките между тях /т. нар. опитни правила/. Именно с помощта на опитните правила - такива на житейския опит, на отделни професии или клонове на науката, изкуството и техниката, се разкриват връзките между фактите. Тогава, без необходимостта от гласни или писмени доказателства, посредством един логически извод се разкриват явления от действителността. Ето защо, при наличие на една оправдателна присъда по воденото срещу ищеца наказателно производство, без съмнение за него са произтекли неимуществени вреди, чийто размер следва да се определи от съда по справедливост.

Негативните емоции и страдания на лицето при обвинение за деяние, което ищецът не е извършил, не се нуждаят от конкретни доказателства по отношение на своя размер и подлежат на обезщетяване в реален, а не в символичен паричен еквивалент.

С оглед на изложеното, съдът приема, че провежданото наказателно производство се е отразило неблагоприятно на правната сфера на ищеца, като неблагоприятните изменения са настъпили в пряка причинно-следствена връзка с провежданото спрямо него наказателно

производство.

В подкрепа на преживените от ищеца негативни състояния са показанията на двамата разпитани свидетели, които съдят кредитира изцяло като непротиворечиви, пълни и основани на непосредствени възприятия на свидетелите-очевидци относно поведението на ищеца.

При това положение съдът приема, че са налице предпоставките за ангажиране на отговорността на ответника по чл. 2, ал. 1, т. 3 ЗОДОВ.

От представените по делото свидетелски показания се установи, че ищецът е преживял стрес във връзка с образуваното срещу него наказателно производство, бил е 48 часа са мярка за неотклонение задържане под стража затворил се е в себе си, започнал е да страни от приятелите си, изпитвал срам, загубил част от приятелския си кръг, изпитвал и притеснения относно отглеждането на своите деца, породени от възможността да бъде осъден на лишаване от свобода поради извършване на престъпление от общ характер, за което е привлечен като обвиняем. Независимо че обвинението спрямо ищеца не било процесуално издържано на два пъти е внасян обвинителен акт от СРП и едва след като два пъти обвинителния акт върнат на прокуратурата за доразследване наказателното производство спрямо ищеца е прекратено, което сочи на решителност на прокуратурата за ангажиране на наказателната отговорност на ищеца. Няма медицинска документация и данни воденето на наказателното производство да е влошило здравето на ищеца и да има трайни последици на психиката му. Предвид на изложеното настоящият съдебен състав намира за справедлив размер на обезщетението от 5000 лв. до който размер искът следва да бъде уважен а за пълния предявен размер от 15000 лв. да бъде отхвърлен като неоснователен.

С глед изход на делото и направеното искане на ищеца се следват разносните по делото – 10 лв. внесена държавна такса.

Доколкото ищецът е получил безплатна правна помощ, то на адвоката, който я ве предоставил следва да се определи минималното адвокатско възнаграждение от 580 лв. на осн. чл. 38, ал. 2 ЗА, вр. чл. 7, ал. 2, т. 3 от Наредбата за минималните размери на адвокатските възнаграждения към момента на започването на делото.

Водим от изложеното, съдът

РЕШИ:

ОСЪЖДА на осн. чл.2, ал.1, т. 3 от ЗОДОВ Прокуратурата на Република България, гр. София, бул. Витоша 2 да заплати на О. П. У. от гр. София, с ЕГН ***** и адрес гр. София, ул. Д. М. № ***, вх. *, ет. * сумата от 5000 лв., представляващи обезщетение за претърпени неимуществени вреди, свързани с привличане като обвиняем през мес. април 2016 г. по досъдебно производство №3268 ЗМ-62/2016 по описа на ГД „Национална полиция“, пр. пр. 12612/2016 по описа на СРП, по което било образувано НОХД 3237/2018 по описа на СРС, НК, по което обвинителният акт бил върнат за отстраняване на процесуални нарушения, а в следствие с постановление от 05.07.208 г по пр. пр. НСН 5/2018 по описа на СРП било частично прекратено по отношение на ищеца, като отхвърля иска до пълния предявен размер от 15 000 лв. като неоснователен.

ОСЪЖДА Прокуратурата на Република България, гр. София, бул. Витоша 2 да заплати на О. П. У. от гр. София, с ЕГН ***** и адрес гр. София, ул. Д. М. № ***, вх. *, ет. * сумата от 10 лв. разноски за държавна такса на осн чл. 78, ал. 1 от ГПК.

ОСЪЖДА Прокуратурата на Република България, гр. София, бул. Витоша 2 да заплати на адв. М. Б. Н. – Т., САК, ЕГН ***** сл. адрес гр. София, ул. Славянска № 29, ет.3 сумата от 580 лв. адвокатско възнаграждение на осн. чл. 38, ал. 2 ЗА, вр. чл. 7, ал. 2, т. 3 от Наредбата за минималните размери на адвокатските възнаграждения.

РЕШЕНИЕТО подлежи на обжалване с жалба пред СГС в двуседмичен срок от

съобщението до страните, че е изготвено.

Съдия при Софийски районен съд: _____